

**Przedmiotowy System Oceniania uczniów
w edukacji wczesnoszkolnej wraz z
wymaganiami na poszczególne edukacje
klas I**

**Szkoły Podstawowej nr 3
im. Arkadego Fiedlera w Polkowicach rok
szkolny 2024/ 2025**

Przedmiotowy system oceniania uczniów w edukacji wczesnoszkolnej skonstruowano w oparciu o nową podstawę programową i program edukacji wczesnoszkolnej.

ROLA, RODZAJ I FUNKCJA OCENY

Rola oceniania:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz postępach w tym zakresie;
- udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce, zachowaniu oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Rodzaje ocen:

- Diagnoza wstępna na rozpoczęcie i zakończenie klasy I, informująca o poziomie umiejętności i wiadomości ucznia rozpoczynającego naukę szkolną;
- Informacja zwrotna - informująca ucznia i rodziców/opiekunów prawnych o jego postępach i zachowaniu, wskazująca osiągnięcia i to, co należy usprawnić;
- Ocena podsumowująca I i II półrocze, wyrażona na piśmie, stanowi syntetyczną informację o osiągnięciach i kierunkach doskonalenia;

Funkcje oceny:

- **informacyjna** - co dziecku udało się poznać, zrozumieć, opanować, jakie umiejętności zdobyło, jaki był wkład pracy;
- **korekcyjna** - co trzeba zmienić w pracy z dzieckiem, aby uzyskać lepsze efekty;
- **motywująca** - zachęca do podejmowania dalszego wysiłku, wskazuje na możliwość osiągnięcia sukcesu oraz daje dziecku wiarę we własne siły.

W procesie oceniania uwzględniane będą:

- specjalne potrzeby edukacyjne w związku z indywidualnymi predyspozycjami i możliwościami dziecka w opanowaniu materiału edukacyjnego;
- stopień zaangażowania ucznia i wkład pracy w procesie zdobywania wiadomości i umiejętności;
- umiejętności rozwiązywania problemów;
- postępy dziecka w rozwoju społeczno – emocjonalnym.

SKALA OCEN CZĄSTKOWYCH – OCENIANIE BEZ STOPNI

W klasach I-III poziom opanowania wiadomości i umiejętności określonych wymaganiami programowymi wyrażany będzie w następującej skali ocen:

- znakomicie

- bardzo dobrze
- dobrze
- przeciętnie
- słabo
- niedostatecznie

Oceny bez stopni określają **poziom** osiągnięć ucznia w odniesieniu do wymagań programowych:

Znakomicie - uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli posiadał wiedzę i umiejętności pozwalające na samodzielne i twórcze wykorzystanie swoich zdolności, a także rozwijanie własnych uzdolnień i zainteresowań. Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych. Proponuje rozwiązania niekonwencjonalne. Potrafi samodzielnie wnioskować, uogólniać i dostrzegać związki przyczynowo- skutkowe. Osiąga sukcesy w konkursach, zawodach sportowych.

Bardzo dobrze - otrzymuje uczeń, który sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.

Dobrze - uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli opanował wiadomości przewidziane w danej klasie, poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.

Przeciętnie - uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania w danej klasie. Może mieć braki w opanowaniu podstaw programowych, ale braki te nie przekreślają możliwości opanowania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki. Rozwiązuje (wykonuje) zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności. Przy pomocy nauczyciela wykonuje niektóre zadania.

Słabo - uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli słabo opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie, większość zadań wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, wymaga dodatkowego wyjaśnienia sposobu wykonania zadania, potrzebuje więcej czasu na wykonanie zadania, często nie kończy rozpoczętych działań.

Niedostatecznie - uczeń otrzymuje wówczas, jeżeli nie opanował wiadomości i umiejętności określonych przez podstawę programową, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają jemu dalsze zdobywanie wiedzy. Uczeń nie jest w stanie rozwiązać (wykonać) zadania nawet o niewielkim- elementarnym stopniu trudności. Odmawia wykonania zadania, pomimo pomocy ze strony nauczyciela.

OBSZARY PODLEGAJĄCE OCENIE:

1. Czytanie (tempo, technika, poprawność, rozumienie)
2. Pisanie (technika, poprawność, staranność, tempo, poprawność ortograficzna)
- analiza zeszytów uczniów i kart pracy

- pisanie z pamięci
- 3. Mówienie, słuchanie - wypowiedzi ucznia dotyczące treści wysłuchanych lub przeczytanych tekstów, przedstawionych ilustracji oraz własnych przeżyć.
- 4. Wiedza o języku (głoska, litera, sylaba, wyraz, zdanie) - analiza kart pracy.
- 5. Wiadomości i umiejętności matematyczne - stosunki przestrzenne, klasyfikowanie, przeliczanie elementów, wiadomości i umiejętności praktyczne oraz umiejętność rozwiązywania i układania prostych zadań tekstowych sprawdzana na podstawie analizy kart pracy, pracy ucznia podczas zajęć, kartkówek, sprawdzianów.
- 6. Wiadomości i umiejętności społeczno – przyrodnicze - wypowiedzi uczniów w trakcie omawiania treści przyrodniczo – społecznych, ćwiczenia praktyczne, uzupełnianie kart pracy, przeprowadzanie sprawdzianów.
- 7. Wiadomości i umiejętności plastyczno- techniczne, muzyczne - wytwory działalności uczniów, ćwiczenia praktyczne.
- 8. Sprawność ruchowa - wykonywane przez uczniów ćwiczenia gimnastyczne, zabawy ruchowe, gry zespołowe.
- 9. Wiadomości i umiejętności z zakresu zajęć komputerowych – wykonane przez uczniów ćwiczenia praktyczne na komputerze oraz w ćwiczeniach.
- 10. Aktywność ucznia - częste i chętne wypowiadanie się podczas zajęć, przynoszenie dodatkowych pomocy na zajęcia, podejmowanie przez uczniów dodatkowych zadań.

Przy ocenianiu z zajęć wychowania fizycznego, edukacji plastycznej, muzycznej, technicznej będzie brany pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia, wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć, indywidualne predyspozycje dziecka, a w przypadku wychowania fizycznego także systematyczność udziału ucznia w zajęciach i aktywność.

Sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności:

1. Diagnoza wiadomości i umiejętności polonistyczno – matematyczno– przyrodniczych jest przeprowadzana raz w semestrze.
2. Wiadomości i umiejętności matematyczne, polonistyczne, przyrodnicze i społeczne sprawdzane są na bieżąco na podstawie wypowiedzi, obserwacji, kart pracy, działań praktycznych.
3. Prace pisemne (zeszyty i ćwiczenia, karty pracy, prace samodzielne).
4. Obserwacja (praca indywidualna i praca w grupie).

Nadrabianie zaległości

1. W razie nieobecności uczeń ma obowiązek nadrobić zaległości z poszczególnych edukacji w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

Ocena półroczna i roczna jest oceną opisową.

OCENA ZACHOWANIA

1. Ocena zachowania ma charakter opisowy.
2. Ocenę ustala nauczyciel - wychowawca uwzględniając:
 - opinię innych nauczycieli uczących ucznia,

- samoocenę ucznia.
- 3. Przy formułowaniu oceny zachowania nauczyciel bierze pod uwagę postawę ucznia podczas zajęć edukacyjnych w klasie, jak i poza nią.
- 4. Ocena zachowania nie ma wpływu na:
 - Oceny z zajęć edukacyjnych,
 - Promocję do klasy programowo wyższej.
- 5. Ocena z zachowania na pierwszy semestr i roczna uwzględnia następujące obszary:
 - Stosunek do obowiązków szkolnych,
 - Kultura osobista,
 - Współpraca w grupie,
 - Samodzielność,
 - Pilność, obowiązkowość,
 - Kontakty z rówieśnikami,
 - Przestrzeganie regulaminów,
 - Dbłość o porządek wokół siebie,
 - Poszanowanie mienia.
- 6. Zachowanie ocenia się na bieżąco wg następującej skali:

Wzorowe - W

Bardzo dobre - B

Dobre - D

Poprawne - P

Nieodpowiednie - N

Kryteria (pięciostopniowej) oceny zachowania

WZOROWE

- Zachowanie ucznia jest godne naśladowania przez innych uczniów w szkole i w środowisku.
- Uczeń zawsze przestrzega norm obowiązujących w klasie i szkole.
- Zawsze przestrzega obowiązujących regulaminów.
- Jest pilny, sumienny.
- Jest koleżeński i życzliwy.
- Pomaga innym.
- Zawsze przestrzega zasad kulturalnego zachowania.
- Wytrwale pokonuje trudności.
- Wzorowo wypełnia przydzielone obowiązki.
- Umiejętnie współdziała w grupie rówieśniczej.
- Bierze aktywny udział w życiu klasy, szkoły.
- Jest inicjatorem imprez klasowych, pomaga w ich realizacji.
- Aktywnie uczestniczy w zajęciach.
- Dbą o porządek w klasie i szkole.
- Zawsze szanuje własność swoją i innych.

BARDZO DOBRE

- Uczeń przestrzega norm obowiązujących w klasie i szkole.
- Przestrzega obowiązujących regulaminów.
- Przestrzega zasad kulturalnego zachowania.
- Jest pilny, obowiązkowy.
- Jest koleżeński i życzliwy.
- Pomaga innym.
- Pokonuje trudności.
- Bardzo dobrze wypełnia przydzielone obowiązki.
- Zgodnie współdziała w grupie rówieśniczej.
- Bierze aktywny udział w życiu klasy.
- Dbą o porządek w klasie i szkole.
- Zazwyczaj szanuje własność swoją i innych.

DOBRE

- Uczeń zazwyczaj przestrzega norm obowiązujących w klasie i szkole.
- Zazwyczaj przestrzega obowiązujących regulaminów.
- Na ogół jest koleżeński i życzliwy.
- Zdarza się, że czasem nie przestrzega zasad kulturalnego zachowania.
- Czasem nie wypełnia przydzielonych obowiązków.
- Na ogół zgodnie współdziała w grupie rówieśniczej.
- Czasami bierze aktywny udział w życiu klasy.
- Na ogół dba o porządek w klasie i szkole.
- Na ogół szanuje własność swoją i innych.

POPRAWNE

- Uczeń często nie przestrzega norm obowiązujących w klasie i w szkole oraz obowiązujących regulaminów.
- Zazwyczaj jest nieobowiązkowy.
- Często jest niekoleżeński i nieżyczliwy.
- Często nie przestrzega zasad kulturalnego zachowania.
- Często niezbyt zgodnie współpracuje z kolegami.
- Nie angażuje się w życie klasy.
- Niezbyt dba o porządek w klasie i w szkole.
- Ma problem z poszanowaniem własności swojej i innych.

NIEZADOWALAJĄCE

- Uczeń bardzo często nie przestrzega norm obowiązujących w klasie i szkole.
- Nie przestrzega obowiązujących regulaminów.
- Nie przestrzega zasad kulturalnego zachowania.
- Jest niekoleżeński.
- Często dezorganizuje pracę grupy i zabawę.
- Jest nieobowiązkowy.

- Nie dba o porządek w klasie i szkole.
- Nie szanuje własności swojej i innych.

SPOSOBY INFORMOWANIA RODZICÓW

1. Rodzice (prawni opiekunowie) informowani są o postępach i trudnościach ucznia w nauce oraz jego zachowaniu poprzez:
 - Dziennik elektroniczny,
 - Spotkania trójstronne - podczas indywidualnych spotkań i rozmów z wychowawcą klasy organizowanych wg kalendarza szkolnego lub organizowanych zgodnie z potrzebami,
 - Wytwory prac z informacją zwrotną, wręczane podczas spotkań z wychowawcą i nauczycielami uczącymi w danym zespole klasowym.
2. Na zakończenie pierwszego semestru podczas zebrania z wychowawcą każdy rodzic otrzymuje ocenę opisową osiągnięć edukacyjnych z zachowania swojego dziecka wraz ze wskazaniem do dalszej pracy.
3. Na zakończenie roku szkolnego każdy uczeń otrzymuje świadectwo z oceną opisową osiągnięć edukacyjnych oraz zachowania swojego dziecka.

W klasach I nauczyciele stosują ocenianie kształtujące.

Ocena kształtująca jest stosowana w procesie uczenia się na etapie poznawania nowych wiadomości, nabywania umiejętności i sprawdzania osiągnięć. Jest wyrażana w postaci informacji zwrotnej, opisowej, w formie ustnej lub pisemnej. Może mieć formę samooceny lub oceny koleżeńskiej. Ocenie kształtującej mogą podlegać: wypowiedź ustna, karta pracy, inne formy pracy ucznia.

Elementami oceniania kształtującego są:

- 1) **Cele lekcji:**
 - nauczyciel określa cele lekcji i formułuje je w języku zrozumiałym dla ucznia (na każdej lekcji),
 - sprawdza, czy uczniowie rozumieją cele (na początku zajęć) i czy zostały osiągnięte (pod koniec zajęć),
 - uczniowie mogą uczestniczyć w ich formułowaniu.
- 2) **Kryteria sukcesu**, zwane także „Nacobezu” (tzn. „Na co będę zwracał uwagę”):
 - są to kryteria osiągania celów, czyli na co będziemy zwracać uwagę,
 - formułowane są na podstawie celów,
 - informują ucznia o tym, co nauczyciel będzie sprawdzał i oceniał,
 - są dostosowane do możliwości klasy i wymogów konkretnego zadania.
- 3) **Informacja zwrotna:**
 - nie stanowi ona oceny, lecz informuje ucznia o tym, co już potrafi, wskazuje, co wymaga doskonalenia, daje wskazówki, co uczeń powinien zrobić, by osiągnąć sukces,
 - informacja zwrotna powinna być nieodłącznie związana z kryteriami oceniania (Nacobezu).

Edukacja polonistyczna

Kryteria oceny pięknego pisania:

1. Pismo utrzymuje w liniaturze.
2. Prawdłowo łączy ze sobą litery w wyrazach.
3. Unika skreśleń i poprawek.
4. Wyraz błędnie napisany przekreśla jedna kreską i zapisuje nad nim lub obok poprawny.
5. Litery pisze kształtnie-zbliżone wyglądem do poznanego wzoru.

Kryteria oceny głośnego czytania:

1. Czyta wyrazy głoskując, sylabizując lub całościowo po cichu.
2. Czyta całe zdania.
3. Czyta w dobrym tempie.

W ocenianiu czytania należy brać pod uwagę poziom osiągnięcia:

Poprawności - prawidłowo odczytuje, nie opuszcza liter, sylab, wyrazów, nie przestawia.

Płynności - czytanie całymi wyrazami, nie zatrzymywanie się zbyt długie nad poszczególnymi wyrazami. Czytanie płynne może być powolne, ale równomierne.

Biegłości - polega na indywidualnym, świadomym stosowaniu właściwego tempa, na zachowaniu właściwych akcentów logicznych w zdaniu, zgodnie ze znakami przestankowymi oraz tych, które są ważne dla rozumienia sensu. Warunkiem czytania biegłego jest jednocześnie rozumienie tekstu.

Kryteria oceny recytacji:

1. Mówi tekst z pamięci-bez pomyłek i przekręcania wyrazów.
2. Mówi powoli i wyraźnie.
3. Robi przerwy na oddech zgodnie ze znakami interpunkcyjnymi.
4. Nie zastanawia się, nie robi zbyt długich przerw.
5. Moduluje odpowiednio głos.

Kryteria oceny ustnego opowiadania:

1. Przedstawia najważniejsze wydarzenia z utworu.
2. Uwzględnia wszystkich bohaterów.
3. Stara się nie powtarzać tych samych wyrazów po kilka razy.
4. Opowiadanie ma wstęp, rozwinięcie i zakończenie.
5. Nie robi długich przerw na zastanawianie się.

Kryteria oceny cichego czytania ze zrozumieniem:

1. Poprawnie odpowiada na wszystkie pytania sprawdzające do tekstu.

Ocenianie czytania ze zrozumieniem

- Rozumie całkowicie samodzielnie czytany tekst.
- Częściowo rozumie samodzielnie czytany tekst.

- Nie rozumie samodzielnie czytanego tekstu.

- Kryteria oceny pisania z pamięci:

1. Odtwarza bezbłędnie 1-2 zdania.
2. Stosuje wielką literę na początku zdania i kropkę na końcu zdania.
3. Prawidłowo łączy litery.

Edukacja matematyczna

- Kryteria oceny umiejętności liczenia:

1. Bezbłędnie oblicza i zapisuje wynik dodawania.
2. Bezbłędnie oblicza i zapisuje wynik odejmowania.
3. Potrafi sprawdzić wyniki działań.

- Kryteria oceny umiejętności mnożenia i dzielenia w zakresie 30:

1. Bezbłędnie mnoży w zakresie 30.
2. Bezbłędnie dzieli w zakresie 30.
3. Sprawdza wyniki działań.

- Kryteria oceny umiejętności praktycznych - kalendarz:

1. Poprawnie posługuje się kalendarzem (określa dzień i miesiąc).
2. Zapisuje daty stosując, np. liczby rzymskie, arabskie.
3. Dokonuje obliczeń kalendarzowych.

- Kryteria oceny umiejętności praktycznych - zegar:

1. Poprawnie odczytuje wskazania zegara.
2. Ustawia wskazówki na tarczy zegara zgodnie ze wskazaniem.
3. Poprawnie odczytuje i stosuje miary czasu.
4. Poprawnie dokonuje obliczeń upływającego czasu.

- Kryteria oceny obliczeń pieniężnych:

1. Zna wartości i jednostki używanych monet i banknotów.
2. Dokonuje obliczeń pieniężnych.

- Kryteria oceny umiejętności praktycznych- mierzenie długości, pojemności, ważenie:

1. Poprawnie stosuje jednostki miar.
2. Dokładnie wykonuje pomiary.
3. Poprawnie dokonuje obliczeń.

- Kryteria oceny rozwiązywania zadań tekstowych:

1. Wskazuje dane do zadania.
2. Wskazuje szukane w zadaniu (wypisuje je lub zaznacza).
3. Zapisuje rozwiązanie do zadania.

4. Poprawnie oblicza działanie.
5. Zapisuje odpowiedź do zadania.

- Kryteria oceny dodawania z przekroczeniem progu dziesiętkowego:

1. Prawidłowo liczy etapami (pierwszą liczbę zwiększa do 10).
2. Bezbłędnie oblicza i zapisuje wynik.

- Kryteria oceny odejmowania z przekroczeniem progu dziesiętkowego:

1. Prawidłowo liczy etapami (pierwszą liczbę zmniejsza do 10).
2. Bezbłędnie oblicza i zapisuje wynik.

Wymagania szczegółowe na koniec klasy I szkoły podstawowej zgodne z nową podstawą programową

Edukacja polonistyczna

Uczeń kończący klasę I:

W zakresie umiejętności społecznych warunkujących porozumiewanie się i kulturę języka:

- obdarza uwagę dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi i chce zrozumieć, co przekazują;
- komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia, w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy, mówi na temat, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji;
- uczestniczy w rozmowie na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym, także inspirowane literaturą;

W zakresie umiejętności czytania i pisania:

- rozumie sens kodowania oraz dekodowania informacji; odczytuje uproszczone rysunki, piktogramy, znaki informacyjne i napisy,
 - zna wszystkie litery alfabetu, czyta i rozumie proste, krótkie teksty,
 - pisze proste, krótkie zdania: przepisuje, pisze z pamięci; dba o estetykę i poprawność graficzną pisma (przestrzega zasad kaligrafii),
 - posługuje się ze zrozumieniem określeniami: wyraz, głoska, litera, sylaba, zdanie,
 - interesuje się książką i czytaniem; słucha w skupieniu czytanych utworów (np. baśni, opowiadań, wierszy),
 - w miarę swoich możliwości czyta fragmenty lektur wskazane przez nauczyciela, korzysta z pakietów edukacyjnych (np. zeszytów ćwiczeń i innych pomocy dydaktycznych pod kierunkiem nauczyciela;
- W zakresie umiejętności wypowiadania się w małych formach teatralnych:
- uczestniczy w zabawie teatralnej, ilustruje mimiką, gestem, ruchem zachowania bohatera literackiego lub wymyślonego,
 - rozumie umowne znaczenie rekwizytu i umie posłużyć się nim w odgrywanej scenie,

- odtwarza z pamięci teksty dla dzieci, np. wiersze, piosenki, fragmenty prozy. ste polecenia i właściwie na nie reaguje;
- nazywa obiekty w najbliższym otoczeniu;
- recytuje wierszyki i rymowanki, śpiewa piosenki z repertuaru dziecięcego;
- rozumie sens opowiedzianych historyjek, gdy są wspierane obrazkami, gestami, przedmiotami.

Język nowożytny:

Uczeń kończący klasę I:

Uczeń powinien opanować umiejętności w zakresie:

- rozumienia ze słuchu(ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych, instrukcji nauczyciela)
- mówienia (zadawanie prostych pytań oraz udzielanie prostych odpowiedzi na tematy: Ja i moja rodzina, liczebniki do 10, kolory...)
- czytanie prostych struktur oraz wyszukiwania konkretnych informacji w bardzo prostych tekstach
- pisania (dostrzegania różnic między fonetyczną a graficzną formą wyrazu oraz umiejętność odwzorowywania prostych słów).

Edukacja muzyczna

Uczeń kończący klasę I:

- powtarza prostą melodię; śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru, wykonuje śpiewanki i rymowanki;
- odtwarza proste rytmy głosem i na instrumentach perkusyjnych; wyraża nastrój i charakter muzyki płaśając i tańcząc (reaguje na zmianę tempa i dynamiki);
- realizuje proste schematy rytmiczne;
- wie, że muzykę można zapisać i odczytać;
- świadomie i aktywnie słucha muzyki, potem wyraża swe doznania werbalnie i niewerbalnie;
- kulturalnie zachowuje się na koncercie oraz w trakcie śpiewania hymnu narodowego.

Edukacja plastyczna

Uczeń kończący klasę I:

- wypowiada się w wybranych technikach plastycznych na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- posługuje się takimi środkami wyrazu plastycznego jak kształt, barwa, faktura;
- ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem, muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych;
- wykonuje proste rekwizyty (np. lalkę, pacynkę) i wykorzystuje je w małych formach teatralnych;
- rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki: architekturę (także architekturę zieleni), malarstwo, rzeźbę, grafikę; wypowiada się na ich temat.

Edukacja społeczna

Uczeń kończący klasę I:

- potrafi odróżnić, co jest dobre, a co złe w kontaktach z rówieśnikami i dorosłymi;
- wie, że warto być odważnym, mądrym i pomagać potrzebującym; wie, że nie należy kłamać lub zatajać prawdy;
- współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych;
- przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych,
- grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy;
- wie, co wynika z przynależności do swojej rodziny, jakie są relacje między najbliższymi,
- wywiązuje się z powinności wobec nich;
- ma rozeznanie, że pieniądze otrzymuje się za pracę;
- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc;
- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego;
- potrafi wymienić status administracyjny swojej miejscowości (wieś, miasto- wie, czym zajmuje się np. policjant, strażak, lekarz, weterynarz; wie, jak można się do nich zwrócić o pomoc;
- wie, jakiej jest narodowości, że mieszka w Polsce, a Polska znajduje się w Europie;
- zna symbole narodowe (flaga, godło, hymn narodowy), rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej.

Edukacja przyrodnicza

Uczeń kończący klasę I:

W zakresie rozumienia i poszanowania świata roślin i zwierząt:

- rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące w takich środowiskach przyrodniczych, jak park, las, pole uprawne, sad i ogród (działka),
 - zna sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku: odloty i przyloty ptaków, zapadanie w sen zimowy,
 - wymienia warunki konieczne do rozwoju roślin i zwierząt w gospodarstwie domowym, szkolnych uprawach i hodowlach itp.; prowadzi proste hodowle i uprawy (w szczególności w kąci przyrody),
 - wie, jaki pożytek przynoszą zwierzęta środowisku: niszczenie szkodników przez ptaki, zapylanie kwiatów przez owady, spulchnianie gleby przez dżdżownice,
 - zna zagrożenia dla środowiska przyrodniczego ze strony człowieka: wypalanie łąk i ściernisk, zanieczyszczenie powietrza i wód, pożary lasów, wyrzucanie odpadów i spalanie śmieci itp.; chroni przyrodę: nie śmieci, szanuje rośliny, zachowuje ciszę w parku i w lesie, pomaga zwierzętom przetrwać zimę i upalne lato,
 - zna zagrożenia ze strony zwierząt (niebezpieczne i chore zwierzęta) i roślin (np. trujące owoce, liście, grzyby) i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia,
 - wie, że należy oszczędzać wodę; wie, jakie znaczenie ma woda w życiu człowieka, roślin i zwierząt,
 - wie, że należy segregować śmieci; rozumie sens stosowania opakowań ekologicznych;
- W zakresie rozumienia warunków atmosferycznych:
- obserwuje pogodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody,

- wie, o czym mówi osoba zapowiadająca pogodę w radiu i w telewizji i stosuje się do podanych informacji o pogodzie, np. ubiera się odpowiednio do pogody,
- nazywa zjawiska atmosferyczne charakterystyczne dla poszczególnych pór roku,
- podejmuje rozsądne decyzje i nie naraża się na niebezpieczeństwo wynikające z pogody,
- zna zagrożenia ze strony zjawisk przyrodniczych, takich jak: burza, huragan, powódź, pożar i wie jak zachować się w sytuacji zagrożenia.

Edukacja matematyczna

Uczeń kończący klasę I:

W zakresie czynności umysłowych ważnych dla uczenia się matematyki:

- ustala równoliczność mimo obserwowanych zmian w układzie elementów w porównywanych zbiorach,
- układa obiekty (np. patyczki) w serie rosnące i malejące, numeruje je; wybiera obiekt w takiej serii, określa następne i poprzednie,
- klasyfikuje obiekty: tworzy kolekcje, np. zwierzęta, zabawki, rzeczy do ubrania,
- w sytuacjach trudnych i wymagających wysiłku intelektualnego zachowuje się rozumie dąży do wykonania zadania,
- wyprowadza kierunki od siebie i innych osób; określa położenie obiektów względem obranego obiektu;
- orientuje się na kartce papieru, aby odnajdować informacje (np. w lewym górnym rogu) i rysować strzałki we właściwym kierunku,
- dostrzega symetrię (np. w rysunku motyla); zauważa, że jedna figura jest powiększeniem lub pomniejszeniem drugiej; kontynuuje regularny wzór (np. szlaczek);

W zakresie liczenia i sprawności rachunkowych:

- sprawnie liczy obiekty (dostrzega regularności dziesiętkowego systemu liczenia),
- wymienia kolejne liczebniki od wybranej liczby, także wstecz (zakres do 20);
- zapisuje liczby cyframi (zakres do 10),
- wyznacza sumy (dodaje) i różnice (odejmuje) manipulując obiektami lub rachując na zbiorach zastępczych, np. na palcach; sprawnie dodaje i odejmuje w zakresie do 10,
- poprawnie zapisuje te działania,
- zapisuje rozwiązanie zadania z treścią przedstawionego słownie w konkretnej sytuacji, stosując zapis cyfrowy i znaki działań;

W zakresie pomiaru:

- długości: mierzy długość, posługując się np. linijką; porównuje długości obiektów, ciężaru:
- potrafi ważyć przedmioty; różnicuje przedmioty cięższe, lżejsze;
- odmierza płyny kubkiem i miarką litrową,
- czasu: nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku; orientuje się, do czego służy kalendarz i potrafi z niego korzystać;
- rozpoznaje czas na zegarze w takim zakresie, który pozwala mu orientować się w ramach czasowych szkolnych zajęć i domowych obowiązków;

W zakresie obliczeń pieniężnych:

- zna będące w obiegu monety i banknoty, radzi sobie w sytuacji kupna i sprzedaży,
- zna pojęcie długu i konieczność spłacenia go.

Zajęcia komputerowe.

Uczeń kończący klasę I:

- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie: uruchamia program, korzystając z myszy i klawiatury;
- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać własnego zdrowia;
- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera.

W zakresie wychowania technicznego

Uczeń kończący klasę I:

- wie, jak ludzie wykorzystywali dawniej i dziś siły przyrody (wiatr, wodę); majsterkuje (np. latawce, wiatraczki, tratwy),
- zna ogólne zasady działania urządzeń domowych (np. latarki, odkurzacza, zegara).

W zakresie dbałości o bezpieczeństwo własne i innych:

- utrzymuje porządek wokół siebie (na swoim stoliku, w sali zabaw, szatni i w ogrodzie),
- sprząta po sobie i pomaga innym w utrzymywaniu porządku,
- zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych,
- wie jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i jak korzystać ze środków komunikacji; wie, jak trzeba zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe.

Wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

Uczeń kończący klasę I:

- uczestniczy w zajęciach rozwijających sprawność fizyczną, zgodnie z regułami;
- potrafi: chwytać piłkę, rzucać nią do celu i na odległość, toczyć ją i kozłować,
- pokonywać przeszkody naturalne i sztuczne,
- wykonywać ćwiczenia równoważne;
- dba o to, aby prawidłowo siedzieć w ławce, przy stole itp.;
- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby;
- wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin);
- wie, że dzieci niepełnosprawne znajdują się w trudnej sytuacji i pomaga im.

ZAŁĄCZNIK DOTYCZĄCY UCZNIÓW Z UKRAINY

Przekazując informację zwrotną dla ucznia obcokrajowca, który nie zna języka polskiego lub posługuje się nim w sposób schematyczny, na lekcjach należy:

- na podstawie materiałów programowych przygotowywać krótkie i proste omówienie obowiązujących lektur i innych tekstów literackich przerabianych na lekcji (dostosowanych do poziomu znajomości języka polskiego przez ucznia),
- formułować pytania w sposób jasny, krótki oraz dostosowany do poziomu znajomości języka polskiego,
- akceptować każdą prawidłową odpowiedź ucznia (nawet jednozdaniową czy błędną gramatycznie),
- w wypowiedziach pisemnych oceniać komunikacyjność (akceptujemy wypowiedzi z błędami językowymi),
- rozwijać sprawność mówienia i pisania (ćwiczenia w pisaniu mogą dotyczyć przepisywania i uzupełniania krótkich tekstów; samodzielnie uczeń może napisać proste zdania),
- oceniać takie umiejętności jak: czytanie ze zrozumieniem (tekst przygotowany przez nauczyciela), wyszukiwanie informacji, ogólne rozumienie tematyki i problematyki lektur, elementy opisu, dostosowane do możliwości i stopnia znajomości języka polskiego przez ucznia,
- stosować język instrukcji w komunikacji – proste, krótkie, jasne komunikaty oraz krótkie pytania typu: Kto jest bohaterem? Co robi bohater? Jaki jest bohater?,
- monitorować pracę ucznia na lekcji (stworzyć warunki, by siedział w pobliżu nauczyciela),
- umożliwić w czasie lekcji pomoc polskiego kolegi/koleżanki (np. poprzez siedzenie na lekcji w jednej ławce),
- mobilizować do aktywności na lekcji,
 - wydłużać czas pracy,
 - oceniać te elementy, które możliwe są do oceny,
 - włączać ucznia w pracę zespołową i dostosować instrukcję do jego językowych umiejętności,
 - stosować materiał ikonograficzny (zdjęcia, obrazki, mapy, wykresy, schematy) przy wyjaśnianiu zagadnień tematycznych,
 - udzielać informację zwrotną podczas lekcji.

Nie należy:

- zmuszać ucznia na lekcji do odpowiedzi na forum klasy,
- wymagać od ucznia czytania na forum klasy obszernych fragmentów skompilowanych i trudnych tekstów literackich, np. interpretacji utworów lirycznych,
- oceniać umiejętności gramatycznych,
- wymagać pisania dłuższych form wypowiedzi.